

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2022/072 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 2D, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 22 september 2022 een pro forma klaagschrift, gedateerd op 19 september 2022. Dit pro forma klaagschrift heeft de klachtencommissie ontvangen van mevrouw mr. XXXX, advocaat, namens mevrouw mr. XXXX, advocaat van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Op 28 oktober 2022 heeft de klachtencommissie het aanvullende klaagschrift, eveneens gedateerd op 28 oktober 2022, ontvangen van de advocaat van klager.

De klacht richt zich volgens de klaagschriften tegen de beslissing van 13 september 2022 om aan klager gedwongen behandeling te verlenen in de vorm van insluiten.

De klachtencommissie heeft de datum van ontvangst van het aanvullende klaagschrift aangemerkt als de datum waarop de termijn voor het nemen van een beslissing begint te lopen. Omdat de klacht zich richt op een nakoming of een verplichting die ten tijde van de indiening van de klacht geen gelding meer had, is deze termijn vier weken.

De klachtencommissie ontving op 14 november 2022 een verweerschrift, eveneens gedateerd op 14 november 2022, van mevrouw XXXX, hierna te noemen verweerster.

Verweerster heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw mr. XXXX, juriste verbonden aan GGzE en mevrouw XXXX, juridisch medewerker bij GGzE.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 17 november 2022. Klager en verweerster waren aanwezig. Klager werd tijdens de zitting begeleid door zijn persoonlijk begeleider, mevrouw XXXX. Mevrouw mr. XXXX was aanwezig als advocaat van klager in verband met de afwezigheid van mevrouw mr. XXXX. Ook verweerster, de juriste en de juridisch medewerker verbonden aan GGzE waren aanwezig.

De klachtencommissie heeft de klacht via een beeldschermverbinding behandeld. Bovengenoemde personen, alsmede de leden van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via beeldverbinding.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op de beslissing van 13 september 2022 om aan klager gedwongen behandeling te verlenen in de vorm van insluiten.

3. De feiten

Klager is TBS met dwangverpleging opgelegd op grond van artikel 37a jo. 37b WvSr. Deze maatregel is ingegaan op 15 juni 2022 en geldt tot en met 15 juni 2024.

Klager is ten tijde van de behandeling van de klacht opgenomen op de afdeling Volte 2D, onderdeel van De Woenselse Poort.

Op 13 september 2022 heeft de zorgverantwoordelijke besloten om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte. De zorgverantwoordelijke van klager heeft aan klager op 13 september 2022 een brief gezonden waarin hij laat weten dat hij op 13 september 2022 heeft besloten om klager verplichte zorg te verlenen, wat de motivering is van deze beslissing en hoe deze beslissing is voorbereid.

De geneesheer-directeur heeft per brief van 13 september 2022 aan klager laten weten dat de zorgverantwoordelijke heeft besloten om hem verplichte zorg te verlenen op basis van de voor klager geldende maatregel: TBS met dwangverpleging. In de brief wordt klager gewezen op zijn recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie en op de mogelijkheid om zich te laten bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon voor advies en bijstand, en op de mogelijkheid dat familieleden, en essentiële naasten voor advies en bijstand contact kunnen opnemen met de onafhankelijke familievertrouwenspersoon.

4. Standpunt van klager

Klager is het niet eens met de beslissing van de zorgverantwoordelijke om aan hem gedwongen behandeling te verlenen in de vorm van insluiten. Volgens klager heeft hij zich niet ongepast gedragen. Hij verbleef nog maar vier dagen in De Woenselse Poort toen het incident plaatsvond. Bij klager bestond nog veel onduidelijkheid over zijn behandeling en over de werkwijze in De Woenselse Poort. Door deze onduidelijkheden ontstond bij klager frustratie, hetgeen bij hem heeft geleid tot gevoelens van onveiligheid.

Klager geeft aan dat hij het gevoel heeft dat de leden van het behandelteam hem zien als nummertje en niet als mens. Ook heeft hij het gevoel dat ze hem niet begrijpen. Om aan het behandelteam te laten zien dat hij een mens is en geen nummertje, heeft hij zich gesneden met glas. Het was niet zijn bedoeling om een gevaar te vormen voor zichzelf of anderen. Volgens klager zijn er in de aanloop naar de separatie onvoldoende stappen gezet om het incident te voorkomen. Klager had graag meer duidelijkheid gekregen over zijn behandeling en de werkwijze binnen de kliniek. Het ernstig nadeel had volgens klager op deze manier voorkomen of weggenomen kunnen worden.

De zorgverantwoordelijke had terughoudend moeten zijn bij het inzetten van de separatie. Omdat er volgens klager een ander alternatief voorhanden was, voldoet de separatie niet aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.

Klager verzoekt aan de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren.

5. Standpunt van verweerster

Klager heeft tijdens een therapieblok op 13 september 2022 ongepast gedrag vertoond. Dit ongepaste gedrag bestond uit het schoppen tegen een tafel, schelden en gaan wandelen terwijl dit niet mocht. Wandelen viel namelijk op dat moment niet onder het aanbod van activiteiten. Klager liet zich hierin nauwelijks begrenzen en vond het onzin dat hij niet mocht gaan wandelen. Toen klager terugkwam op de afdeling is hij het kantoor van de verpleging binnen gelopen en heeft hij op het raam gebonkt. Ook hierin liet klager zich niet begrenzen, waardoor hij naar zijn kamer werd verwezen voor een time-out. Klager is enkele keren van zijn kamer afgekomen. Ook had hij zich gesneden met een stuk glas. Hij

werd achterdochtig en gaf aan dat de kliniek 'zijn hersenen probeert te lezen en het slechtste met hem voorheeft'. Klager is richting zijn regiebehandelaar gelopen en heeft geprobeerd om hem te slaan. Omdat klager op dat moment vijandig en wantrouwend in contact was, is klager ingesloten in zijn eigen kamer. Hij heeft zich op zijn kamer wederom gesneden met een stuk glas en heeft dit glas gebruikt om zich te bewapenen. Voor de veiligheid van klager en van de afdeling werd klager gevraagd mee te lopen naar de separeerruimte. Dit weigerde hij.

Klager is daaropvolgend gesepareerd in separeer-kleding waarmee het risico op zelfbeschadiging aanzienlijk lager is. Volgens verweerder was de separatie proportioneel, doelmatig en subsidiair. Als de inzet van minder ingrijpende zorg niet zou zijn ingezet, dan zou het risico op verdere (zelf)beschadiging of suïcide niet zijn voorkomen. De verplichte zorg in een separeerruimte kon in veiligheid worden toegepast vanwege het cameratoezicht.

De insluiting in een separeerruimte is ingezet om de geestelijke gezondheid van klager te stabiliseren. Dit is ook gebeurd: omdat klager op 15 september 2022 medewerking heeft verleend, niet meer suïcidaal was en het risico op fysieke agressie was afgenomen, is hij op deze dag in de avond overgebracht naar de high care.

Klager geeft aan dat het voorval voorkomen had kunnen worden als aan hem duidelijkheid werd verschaft over hoe zijn behandeling vormgegeven zou worden. Echter, verweester kan deze stelling niet volgen. Zij vindt het vervelend dat klager het gevoel heeft dat hij als nummertje wordt behandeld en niet als mens. Dit is niet de bedoeling. Echter, op 9 en 10 september heeft klager gesprekken gevoerd met het behandelteam met als doel om kennis met elkaar te maken. Ook zijn tijdens deze gesprekken de procedures en gang van zaken op de afdeling besproken. Klager heeft eveneens schriftelijke informatie ontvangen en een rondleiding gekregen. De daaropvolgende dagen is ruimte gecreëerd om klager van informatie te voorzien.

Verweester verzoekt de klachtencommissie om de klacht, gelet op bovenstaande, ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat klager TBS met dwangverpleging is opgelegd op grond van artikel 37a jo. 38b WvSr. Deze maatregel is ingegaan op 15 juni 2022 en geldt tot 15 juni 2024. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 Wvvgz de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

Klager klaagt over de beslissing op grond van artikel 9:6 Wvvgz om hem verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte.

Op grond van artikel 10:3 onder u Wvvgz kan klager over een beslissing over de uitvoering van verplichte zorg een klacht indienen bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie is bevoegd om de klachten van klager te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De beslissing om klager in te sluiten is door de zorgverantwoordelijke aangemerkt als een beslissing om aan klager gedwongen behandeling te verlenen op grond van artikel 9:6 Wvvgz.

De aan klager verleende gedwongen behandeling was, volgens de aan klager verschafte schriftelijke informatie, volstrekt noodzakelijk om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis binnen de accommodatie deed veroorzaken af te wenden. De zorgverantwoordelijke heeft de gedwongen behandeling dus verleend om het zogenaamde intern gevaar, als bedoeld in artikel 9:6 lid 1 onder b Wvvgz, dat door klager werd veroorzaakt af te wenden.

Het begrip “ernstig nadeel” wordt gedefinieerd in artikel 1:1 lid 2 onder a, b of c Wvvgz. In het geval van klager was het ernstig nadeel als bedoeld in artikel 1:1 lid 2 onder a aan de orde, zo blijkt uit de aan de klachtencommissie overgelegde stukken. Met name uit de overgelegde rapportage blijkt dat voorafgaande aan de insluiting van klager een zodanige situatie was ontstaan, voortvloeiend uit de psychische stoornis van klager, dat sprake was van het bestaan van ernstig risico op levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel en ernstige psychische en immateriële schade.

Door klager wordt bestreden dat de aan hem verleende gedwongen behandeling volstrekt noodzakelijk was om het ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden. Klager is van mening dat als hem voldoende informatie was verstrekt over de behandeling die hij zou krijgen en over andere zaken die hij die hij in De Woenselse Poort mocht verwachten, de spanning bij hem niet zo hoog zou zijn opgelopen. Ook zou nadat het incident zich had voorgedaan, volstaan had kunnen worden met een verblijf van klager in zijn kamer, of wellicht in de High Care, maar dat verblijf in een separeerruimte niet noodzakelijk was. Ook vindt klager dat hij te lang in de separeerruimte heeft moeten verblijven.

Voor het vormen van een oordeel over de gang van zaken voorafgaande aan het incident op 13 september 2022 moet de klachtencommissie zich baseren op de overgelegde rapportage. Uit de rapportage blijkt dat klager op 9 september 2022 is opgenomen in De Woenselse Poort. In de dagen erna is een aantal malen met klager gesproken over de gang van zaken binnen De Woenselse Poort en over de behandeling die hij mocht verwachten. In de ogen van de klachtencommissie is daarbij ook voldoende rekening gehouden met de mogelijkheden van klager om de aan hem verschafte informatie te verwerken. Men was zich er van bewust dat het verwerken van een grote hoeveelheid nieuwe informatie voor klager niet makkelijk was.

Niettemin leidt de opname van klager in De Woenselse Poort tot het incident op 13 september 2022. De klachtencommissie kan dan ook niet inzien dat het verschaffen van meer informatie aan klager de door hem ervaren onduidelijkheid had kunnen voorkomen. Het is in de ogen van de klachtencommissie niet ondenkbaar dat het verschaffen van meer informatie aan klager het voor hem moeilijker had gemaakt om die te verwerken en daardoor mogelijk het gevoel van onduidelijkheid en zijn onrust daarover zou hebben vergroot. De klachtencommissie kan dan ook niet meegaan in het standpunt van klager dat als aan klager meer duidelijkheid over de behandeling en de gang van zaken in De Woenselse Poort zou zijn verschaft, het incident van 13 september had kunnen worden voorkomen.

Op 13 september 2022 doet zich het incident voor dat voor de zorgverantwoordelijke aanleiding was om het besluit te nemen om klager in te sluiten. De klachtencommissie is van oordeel dat uit de rapportage blijkt dat niet ingrijpen geen optie kon zijn. Integendeel, het gedrag van klager was, nadat hij in eerste instantie naar zijn kamer was verwezen, zeer risicovol omdat klager zichzelf verwonde met glasscherven. De klachtencommissie kan zich goed voorstellen dat daarom besloten werd om klager over te brengen naar een ruimte waar dit risico kon worden afgewend. Te meer daar men klager pas enkele dagen kende en het dus ook nog niet mogelijk was om te kunnen beoordelen of klager niet de bedoeling had om zichzelf of anderen iets aan te doen, zoals klager stelt. De klachtencommissie kan zich voorstellen dat de zorgverantwoordelijke onder deze omstandigheden het zekere voor het onzekere heeft genomen.

Uit de overgelegde rapportage blijkt ook dat klager verder ook dusdanig uit zijn doen was dat een verblijf in zijn kamer, om daar tot rust te komen, niet verantwoord was. Besloten werd om klager over te brengen naar een separeerruimte. De bedoeling daarvan was, zo bleek uit hetgeen door verweerster bij de mondelinge behandeling van de klacht werd toegelicht, om op dat moment klager in een voor hem zo veilig mogelijke omgeving te plaatsen. Gezien de omstandigheden zoals die in de rapportage worden beschreven, kan de klachtencommissie deze gedachtegang volgen. De plaatsing van klager in een separeerruimte bracht met zich mee dat klager volgens de richtlijnen die gelden voor het verblijf in een separeerruimte moest worden begeleid. In de ogen van de klachtencommissie is dat ook gebeurd. Dat betekent dat de klachtencommissie ook van oordeel is dat de zorgverantwoordelijke op een zorgvuldige wijze tot de beslissing is gekomen om klager over te plaatsen naar de High Care en vervolgens weer naar zijn eigen kamer.

Alles overziende komt de klachtencommissie tot het oordeel dat de zorgverantwoordelijke op goede gronden, en binnen de kaders van de Wvz, heeft besloten om klager gedwongen behandeling te verlenen door hem in te sluiten in een separeerruimte en vervolgens in de High Care.

De klachtencommissie acht de klacht daarom ongegrond.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing van 13 september 2022 om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte: **ONGEGROND**

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 17 november 2022 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.